

TAVOITTEENA TURVALLISUUS

- turvallisuusnäkökulma väkivallan
puheeksiottamisen ja
ennaltaehkäisevän työn välineenä

Lähisuhde- ja
perheväkivallan
ehkäisyyn
seminaari

13.6.2013

LAHTI

Timo Rytönen

Turvallisten perheiden Päijät-Häme –projekti

timo.rytonen@lahdenensijaturvakoti.fi

LAHDEN
ENSI- JA TURVAKOTI RY

” PIIRUN VERRAN TURVALLISEMPI PÄIJÄT-HÄME”

TURVALLISTEN PERHEIDEN
PÄIJÄT HÄME –projekti

Lisätietoja Turvallisten perheiden Päijät-Häme -projektista:

<http://www.lahdenensijaturvakoti.fi/tpph.php>

3 LAAJAA NÄKÖKULMAA PERHEVÄKIVALTAAN

RIKOSOIKEUDELLINEN/LAKISÄÄTEINEN

- Velvollisuus puuttua ja pysäyttää
- Suojelutarkoitus
- Perusoikeuksien turvaaminen
- Yleisestävä vaikutus

HOIDOLLINEN

- Pitkä- ja lyhytvaikutteisten seurausten korjaaminen
- Henkinen tuki
- Motivointi muutokseen

KULTTUURILLINEN

- systeminen näkemys perheväkivaltailmiöön
- Kulttuurilliset tavat käsitellä väkivaltaa ja konflikteja
- Yhteisöllinen näkemys
- Ennaltaehkäisevä näkökulma

Turvallisuudesta puhuminen

- ”eteinen”, joka johdattaa ihmistä puhumaan kokonaisvaltaisemmin elämästään ja helpottaa mahdollisten väkivallan kokemusten tarkempaa tutkimista.

Turvallisuusnäkökulma

- kääntää lähisuhteissa katsetta myös ennaltaehkäisevään suuntaan

TURVALLISUUS on vastavoima väkivallalle

- se on aina herätettävä puhuttaessa väkivallasta, se piirtää rajaa sallitun ja ei sallitun välille.
- TOIVON NÄKÖKULMA
- LUO TAVOITTEET, MIHIN PYRKIÄ

VÄKIVALTA EI OLE SUBSTANTIVEJA EIKÄ PERSOONA

UHRI

ISÄ

KIUSAAJA

MIES

ALISTAJA

KIUSATTU

NAINEN

VÄKIVALLAN
TEKIJÄ

VAINOTTU

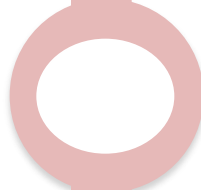
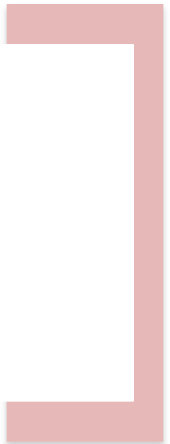
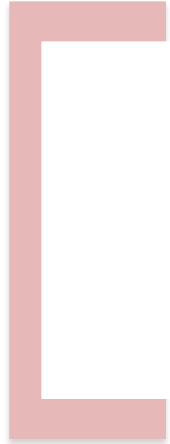
NUORI

VAINOOJA

ALISTETTU

ÄITI

LAPSI

VÄKIVALTA ON VERBEJÄ, TEKOJA

ALISTAJA

UHRI ISÄ

MIES

VÄKIVALLAN
TEKIJÄ

KIUSATTU

NAINEN

KIUSAAJA

NUORI

VAINOTTU

LAPSI

ÄITI

ALISTETTU

VAINOOJA

VÄÄRISTYNYTTÄ
VALLAN KÄYTTÖÄ

PAHOINPITELYÄ

TOISEN
TAHDONVASTAISTA
TOIMINTAA

KONTROLLOINTIA

PELOTTELUA

UHKAILUA

ALISTAMISTA

TURVALLISUUDEN MAISEMA

TASA-ARVO

VAPAUS
VASTUULLISUUS
KUNNIOITUS

REILUUS

VASTAVUOROISUUS
MOLEMMINPUOLISUUS
MUKAUTUVUUS

HUOLENPITO

HOIVA JA HUOMIO
KIINNITTYMINEN
EMPATIA

MITEN SAADA KAIKKI KATSOMAAN SAMAA MAISEMAA?

NUORI

UHRI

ISÄ

VAINOTTU

LAPSI

MIES

ÄITI

NAINEN

VÄKIVALLAN
TEKIJÄ

ALISTETTU

KIUSATTU

KIUSAAJA

VAINOOJA

ALISTAJA

TÄÄLLÄ SAAT PUHUA TURVALLISUUDESTA!

”Turvalliseen perhe-elämään ei riitä pelkästään se, että ketään ei kohdella väkivaltaisesti. Kotielämässä turvallisuus syntyy toiminnasta ja teoista, joista välittyy huolenpito, arvostus ja kunnioitus toisia perheenjäseniä kohtaan.”

(erään nuoren vastaus kysymykseen turvallisesta perhe-elämästä)

- Turvallisuusnäkökulma pitää sisällään näkemyksen, että on tärkeitä säännöllisin väliajoin pysähtyä pohtimaan omassa elämässään vaikuttavia turvallisuuteen liittyviä tekijöitä.
- Turvallisuus ja hyvinvointi tulisi ottaa puheeksi osana jokapäiväistä toimintaa, niin eri toimijoiden kohdatessa asiakkaitaan, kuin itse kansalaisten keskuudessa.
- Turvallisuutta luovat yhteisöt ja yhteisölliset toimintatavat. Näitä tapoja on hyvä tutkia ja ylläpitää oli kyse kouluyhteisöstä, joka ehkäisee koulukiusaamista luomalla rakenteita ja toimintatapoja käsitellä kiusaamista, tai perheestä, joka pohtii toimintatapojaan kuullakseen kaikkien jäseniensä tarpeita hyvinvointinsa ylläpitoon.

TURVALLISUUS SYNTYY YHTEISÖLLISISTÄ TOIMINTATAVOISTA

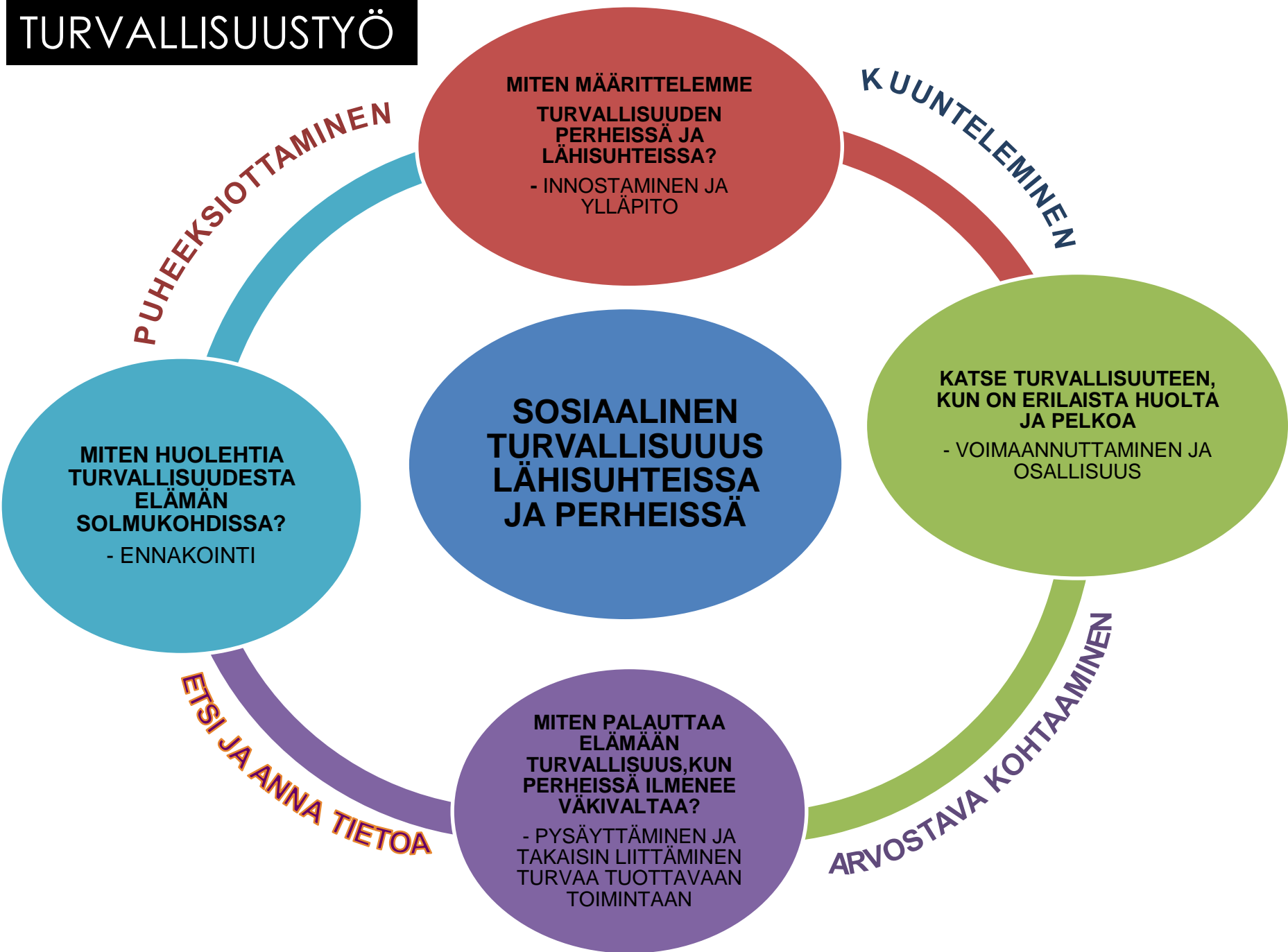
Erään isoäidin vastaus kysymykseen: "Mikä luo itsellesi ja läheisillesi turvallisuutta?"

"Seuranta.
Minut
muistetaan.

Pyydetään
käymään.
Annetaan aikaa
lapsille ja
lastenlapsille.

Paistetaan
yhdessä lettuja."

TURVALLISUUSTYÖ

KYSYMALLA TURVALLISUUDEST

A

- Avaa se välittömästi ikkunan toivetilaa, milloin kokee asioiden olevan hyvin = subjektiivinen turvallisuuden kokemus/tunne
- Arki näyttäytyy kokonaisvaltaisena
- Elävöittää muistot, kehollisen kokemuksen
- Luo ihmisen voimavaroja aktivoivia mielikuvia: luo turvallisuuden tunnetta turvattomuuden tunteiden rinnalle.
- Haastaa omaa toimijuutta, omien tärkeiksi kokemien asioiden pohjalta

**Minusta välitetään
ja minua
arvostetaan**

**voin
luottaa
läheisten
tukeen**

**saan apua
tarvittaess
a**

KYSYMALLA TURVALLISUUDEST

A

- Avaa myös oven turvattomuuden kokemuksiin
- Siihen mitä pelkää tapahtuvaksi tai joka tällä hetkellä tuottaa turvattomuutta
- Turvattomuutta tuottavia tapahtumia ei määritellä ulkoapäin tuotettujen tulkintojen avulla, vaan oman subjektiivisen kokemuksen kautta
- Kyse on perusturvallisuuden tunteesta, jonka kokee jollain tavoin järkkyyneen
- Turvallisuuden tunne on myös voimavara, jota tarvitaan haastavissa tilanteissa toimintakykyä lisäämään; esim. **"VOINKO SAIRASTAA TURVALLISESTI?"**,

PELKOJA

EPÄTOIVOA

VARUILLAAN OLOA

JÄNNITTYNEISYYTTÄ

LAMAANTUMISTA

VAURIOITTAVIA
TILANTEITA

TYÖTIIMINI ROOLI
LÄHISUHDEVÄKIVALTAAN
EHKÄISEVÄSSÄ
TURVALLISUUSTYÖSSÄ?

ENNALTAEHKÄISEVÄ TYÖ

TURVALLISUUDEN
YLLÄPITOA TUKEVA TYÖ

VÄKIVALTAAN KORJAAVA/
SIIHEN PUUTTAVA TYÖ

OMA ROOLINI
LÄHISUHDEVÄKIVALTAAN
EHKÄISEVÄSSÄ
TURVALLISUUSTYÖSSÄ?

LÄHIMMÄINEN

ASIAN
PUHEEKSIOTTAJA

KUUNTELIJA

YLEISIEN
NEUVOJEN ANTAJA

YHDESSÄ ASIAAN
TUTKIVA

OMA
MÄÄRITELMÄNI
ROOLISTANI

ASIAAN TYÖNSÄ
PUOLESTA
PUUTTAVA

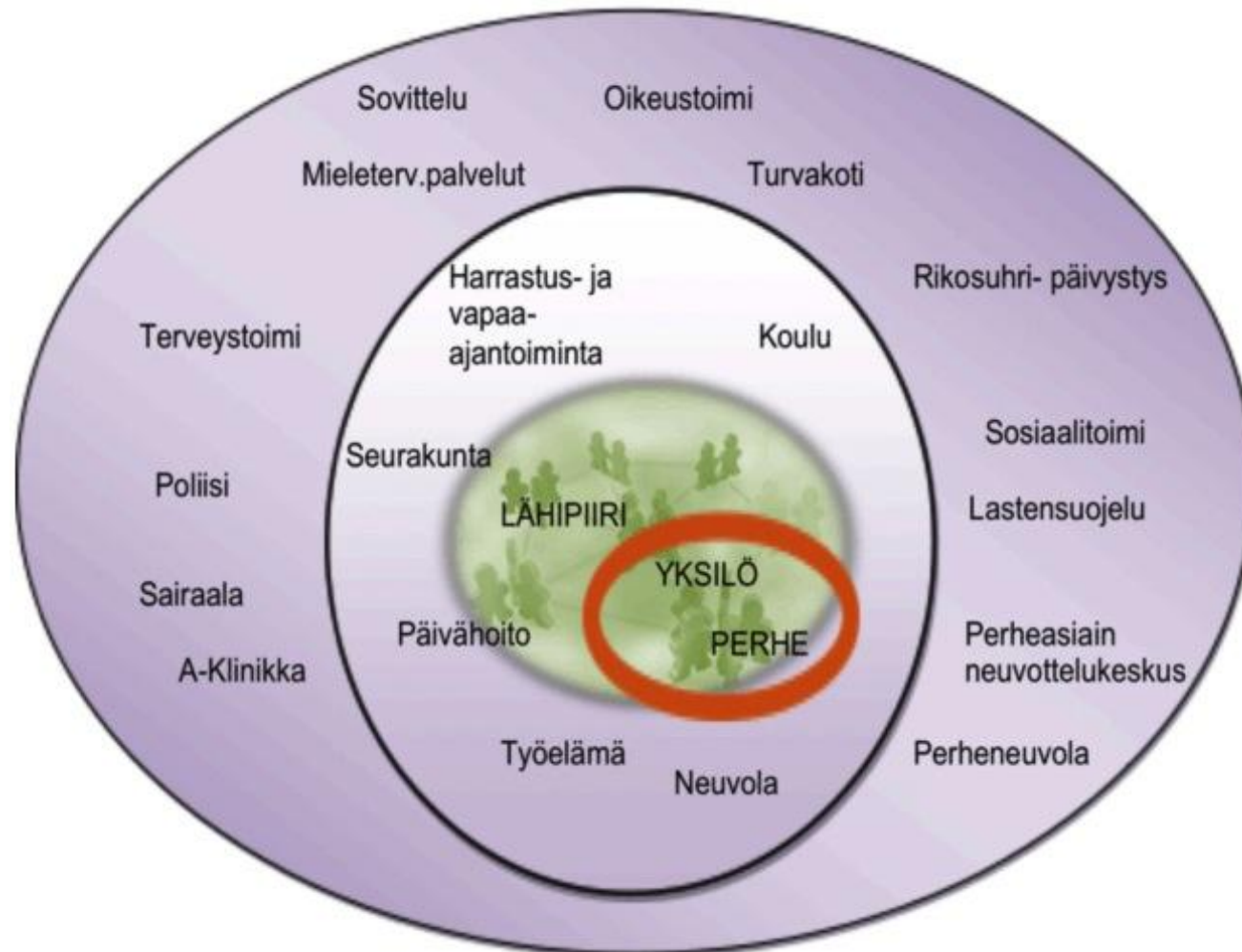
LISÄTUKEEN
SAATTAJA

ERITYISOSAAJA

"OLEMME KAIKKI TURVALLISUUDEN ASiantuntijoita"

TURVALLISUUDEN TOIMIJAKEHÄ

TYÖNTEKIJÄN ASKELEITA EDETÄ KESKUSTELUSSA:

KYSY JA KUUNTELE

- pysähdy kuuntelemaan
- anna aikaa kertoa, etsiä mielikuvia
- elävöitä yksityiskohtia kysymällä tarkennuksia
- älä "kuulustele", ole utelias

MITÄ APUA ON JO HAKENUT?

- Kysy onko hakenut asiassaan jo aikaisemmin apua ja millaista?
- millaisia kokemuksia niistä on ollut?

LÄHIPIIRIN TUKI

- Kysy kuka muu voisi jakaa kerrotun
- Kuka on elämässäsi se tärkeä henkilö, joka tuo sinulle turvaa?

MIKÄ ON OMA ROOLINI?

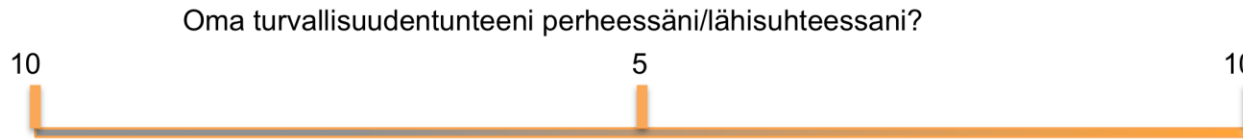
- Mieti, mitä itse voit tehdä, mitä työparisi, -tiimisi voisivat tehdä esille tulleen suhteen?
- soita esim. turvakodin palveluihin ja pohdi heidän kanssaan menettelytapoja

OHJAUS TUEN PIIRIIN

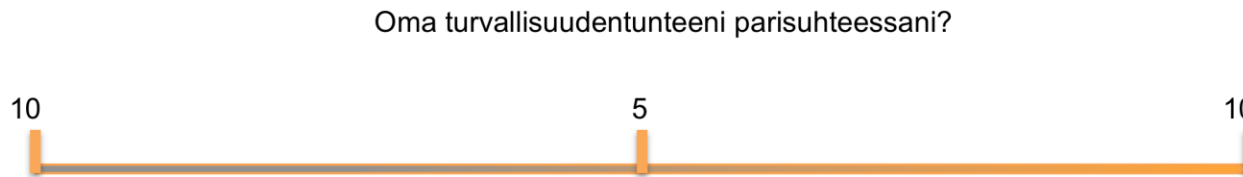
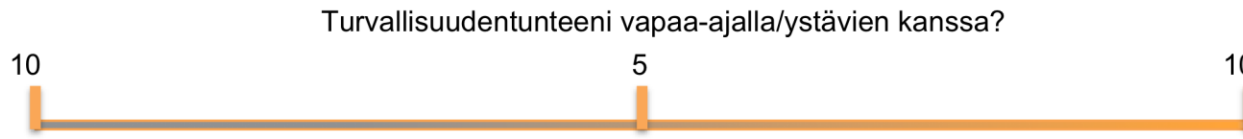
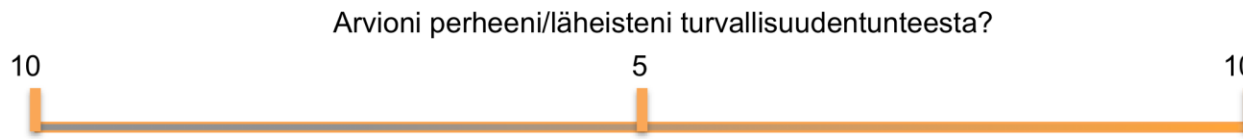
- Kerro tarvittaessa, mistä saa lisätukea
- soita asiakkaan läsnäollessa tukipalveluun tai kutsu käymään, kun sovit seuraavan ajan asiakkaallesi
- "saata" sopivalla tavalla asiakas tuen piiriin

LÄHISUHTTEEN TURVALLISUUDEN MITTARI

TURVATTOMUUS
VOIMASSA 100 %

TURVALLISUUS
VOIMASSA 100 %

MITEN YLLÄPIDÄT LÄHEISTESI JA ITSESI TURVALLISUUTTA?

TURVALLISUUSTYÖN PERIAATTEITA

- **TURVALLISUUTTA LUOVAT KULTUURILLISET JA YHTEISÖLLISET TOIMINTATAPAMME**
 - miten huomioimme toisiamme ja ratkaisemme konflikteja
- **VUOROVAIKUTUKSELLISUUS JA OSALLISUUS**
 - subjektiivinen kokemus esiin; ihmisiltä kysytään turvallisuudestaan
 - matala kynnyks puhua ja ottaa puheeksi
 - ” emme tee jotain ihmisille, vaan JOTAKIN IHMISTEN KANSSA”

- **TURVALLISUUDEN KAUTTA NÄEMME SAMANAIKAISESTI ENNALTAEHKÄISEVÄN JA KORJAAVAN TYÖN MAHDOLLISUUDET**
- **JOKAISELLA MEISTÄ ON OMA ROOLIMME TURVALLISUUDEN LUOJANA JA SEN YLLÄPITÄJÄNÄ**

- **ON HUOLEHDITTAVA, ETTÄ VÄKIVALLAN TEKIJÄT JA KOKIJAT LIITETÄÄN TAKAISIN TURVALLISIIN SUHTEISIIN JA VERKOSTOIHIN**
 - turvallisuus, kuten väkivaltakin, on aina samanaikaisesti niin yksilöllistä kuin sosiaalistakin
 - väkivalta lakkaa olemasta vain, jos kaikki sen havainneet/kokeneet voivat todeta turvallisuuden palautuneen.
- **TURVALLISUUTTA EI TUOTETA MEILLE ULKOAPÄIN, VAAN SITÄ LUOMME JOKAINEN ITSE LÄHISUHTEISSAMME JA YHTEISÖISSÄMME**

- **VÄKIVALLASTA TURVALLISUUTEEN**

- puhumalla turvallisuudesta herätetään esille tavoitteet ja toiveisuus, suunta siihen, mihin tulee pyrkiä

- **TURVALLISUUSTYÖ ON TOIMINTAA JA TEKOJA, JOISTA VÄLITTYY HUOLENPITO, ARVOSTUS JA VÄLITTÄMINEN**

KIITOS!

toivottavat: Rasmus (ukin poika), Timo ja Helsingin urheilusukeltajat ry.